

ประโยค ป.ธ. ๓

สัมพันธ์ไทย

สอบ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

ยี่ ทิ กิจจํ ททปวิทํ	อกิจจํ ปน กยี่รติ
อุณหพันธ์ ปมตตานํ	เตสํ วทตตมณฺตี อาสวา
เยสญจ สุตตมารทฐา	นิจจํ กายคตา สติ
อกิจจํ เต น เสวนฺตี	กิจเจ สาทจจการิโน
สทานํ สมฺปชานานํ	อตถํ คจจณฺตี อาสวาติ ฯ

ตตถ ยี่ ทิ กิจจณฺตี ภิกขุโน ทิ ปพฺพชิตกาลโต ปฏฺจาย อปริมาณสึลกฺขณฺธโคปนํ
 อรณฺยวาโส รุตฺตจคปริหรณํ ภาวนารามตาทิเอวมาทิจจํ นาม ฯ อิมิทิ ปน ยี่ อตตโน กิจจํ
 ตํ อปวิทํ ฉทฺทิตํ ฯ อกิจจณฺตี ภิกขุโน ปน ฉตตมณฺฑณํ อุปาหนมณฺฑณํ ปาทุกปตตถาลก-
 ษมกรกกายพฺพนธอํสพฺพนธมณฺฑณํ อกิจจํ นาม ฯ เยทิตํ กยี่รติ เตสํ มานนฬํ อุกฺขิปิตวา
 จรณน อุณหพันธ์ สติวอสฺสคเคน ปมตตานํ จตตารอฺปิ อาสวา วทตตมณฺตีติ อตถโถ ฯ สุตตมารทฐาติ
 สุปคคทิตา ฯ กายคตา สตีติ กายานุปสฺสนาภาวนา ฯ อกิจจณฺตี เต เอกํ ฉตตมณฺฑณาทิกํ
 อกิจจํ น เสวนฺตี น กโรนฺตีติ อตถโถ ฯ กิจเจติ ปพฺพชิตกาลโต ปฏฺจาย กตตพฺเพ
 อปริมาณสึลกฺขณฺธโคปนาทิกเก ภรณียे ฯ สาทจจการิโนติ สตตํ การิโน อฏฺจิตการิโน ฯ เตสํ
 สติยา อวิปฺวาเสน สทานํ สาทตถกสมฺปชณฺณํ สปฺปายสมฺปชณฺณํ โคจรสมฺปชณฺณํ
 อสมฺไมทสมฺปชณฺณนฺตี จตฺททิติ สมฺปชณฺณเบทิติ สมฺปชานานํ จตตารอฺปิ อาสวา อตถํ คจจณฺตี
 ปริกฺขยํ อภาวํ คจจณฺตีติ อตถโถ ฯ (ธมฺมปทฏฺฐกถาย สตฺตโม ภาโค / หน้า ๑๐๐)

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๓ สัมพันธไทย

สตฺถา สยกตฺตา ใน อภาสิ ๑ อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก อีมา วิเสสน ของ คาทา ๑
อวฺตฺตกมฺม ใน อภาสิ

หิ คัพฺพ วาภฺยารมฺภโชตฺก ยํ วิเสสน ของ กมฺม ๑
วฺตฺตกมฺม ใน กิจฺจํ อตฺตโน อนนฺนินฺนิตกตฺตา ใน กิจฺจํ ๑
กิตฺตบฺท กมฺมวาทก, ตํ วิเสสน ของ กมฺม ๑ วฺตฺตกมฺม
ใน อปรหุสํ ภิกฺขุหิ อนนฺนินฺนิตกตฺตา ใน อปรหุสํ ๑ กิตฺตบฺท
กมฺมวาทก, ปน คัพฺพ วิเสสโชตฺก อกิจฺจํ วฺตฺตกมฺม ใน
กรียติ เยหิ วิเสสน ของ ภิกฺขุหิ ๑ อนนฺนินฺนิตกตฺตา ใน
กรียติ ๑ อาชฺยาตบฺท กมฺมวาทก, อาสฺวา สยกตฺตา ใน
วพฺพณฺตฺติ ๑ อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก อุนฺนาพานํ กิตฺติ
ปมตฺตานํ กิตฺติ เตสํ กิตฺติ วิเสสน ของ ภิกฺขุหิ ๑ สามี-
สมฺพนฺธ ใน อาสฺวา, จ คัพฺพ ปกฺขณฺตรโชตฺก สติ
วฺตฺตกมฺม ใน สฺสสมารทฺธา เยสํ วิเสสน ของ ภิกฺขุหิ ๑
อนนฺนินฺนิตกตฺตา ใน สฺสสมารทฺธา ๑ กิตฺตบฺท กมฺมวาทก นิจฺจํ
กิริยาวิเสสน ใน กายคตฺตา ๑ วิเสสน ของ สติ, เต
วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๑ สยกตฺตา ใน น เสวนฺตฺติ น คัพฺพ
ปฏฺิเสส ใน เสวนฺตฺติ ๑ อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก อกิจฺจํ
อวฺตฺตกมฺม ใน เสวนฺตฺติ กิจฺเจ ภินฺนาธาร ใน สาทจฺจ-
การิโน ๑ วิเสสน ของ ภิกฺขุ, อาสฺวา สยกตฺตา ใน
คจฺจนฺตฺติ ๑ อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก เตสํ กิตฺติ สตฺตานํ กิตฺติ
สมฺปชานํ กิตฺติ วิเสสน ของ ภิกฺขุหิ ๑ สามีสมฺพนฺธ ใน
อาสฺวา อตฺถํ อวฺตฺตกมฺม ใน คจฺจนฺตฺติ อิติ คัพฺพ สรูป
ใน อีมา คาทา ๑

ตตถ วิเสสน ของ ปเทศ ๗ นิทธารณ ใน ปททวยสส ยํ ทิ กัจจํ สรูป ใน อิติ ๗
 ศัพท์ สรูป ใน ปททวยสส ๗ นิทธารณีย และ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺถโก ทิ ศัพท์
 วาทยารมฺภโชตก กมฺมํ สยกตฺตา ใน โทติ ๗ อาชฺยาตบท กตฺตฺวาจก ภิกฺขุโน สามีสมฺพนฺธ
 ใน กิจจํ ปพฺพชิตกาลโต อปาทาน ใน ปฏฺจาย ๗ กิริยาวิเสสน ใน โทติ
 อปริมาณเสีลกฺขนฺธโคปนํ กิตฺติ อรณฺยวาโส กิตฺติ ชฺฐตฺตฺกปริทฺรณํ กิตฺติ ภาวนารามตา กิตฺติ
 ลิงฺคตฺถ และ สรูป ใน อิติ ๗ ศัพท์ สรูป ใน เอมมาทฺธิ ๗ วิเสสน ของ กมฺมํ กิจจํ วิกตฺติกตา
 ใน โทติ นาม ศัพท์ สณฺญาโชตก เข้ากับ กิจจํ, ปน ศัพท์ วิเสสโชตก ยํ วิเสสน ของ
 กมฺมํ ๗ วุตฺตกมฺม ใน กิจจํ อตฺตโน อนนฺนิตฺตกตฺตา ใน กิจจํ ๗ กิตฺตบท กมฺมวาทก, ตํ
 วิเสสน ของ กมฺมํ ๗ วุตฺตกมฺม ใน อปวิทฺธํ และ ฉนฺทิตํ อิมฺหิ วิเสสน ของ ภิกฺขุทฺธิ ๗
 อนนฺนิตฺตกตฺตา ใน อปวิทฺธํ และ ฉนฺทิตํ อปวิทฺธํ กิตฺติ ฉนฺทิตํ กิตฺติ กิตฺตบท กมฺมวาทก
 อปวิทฺธํ วิวริย ใน ฉนฺทิตํ ๗ วิวฺรณ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺถโก ๗ ลิงฺคตฺถ ๗

อกิจจํ สรูป ใน อิติ ๗ ศัพท์ อาทยตฺถ และ สรูป ใน ปทสฺส ๗ สามีสมฺพนฺธ ใน
 อตฺถโก ปน ศัพท์ วาทยารมฺภโชตก ฉตฺตมณฺฑนํ กิตฺติ อุปาหนมณฺฑนํ กิตฺติ ปาทุกปตฺตตฺถาลก-
 ษมกรกกายพฺนฺธนอํสพฺนฺธนมณฺฑนํ กิตฺติ สยกตฺตา ใน โทติ ๗ อาชฺยาตบท กตฺตฺวาจก
 ภิกฺขุโน สามีสมฺพนฺธ ใน อกิจจํ ๗ วิกตฺติกตฺตา ใน โทติ นาม ศัพท์ สณฺญาโชตก เข้ากับ
 อกิจจํ, ตํ วิเสสน ของ อกิจจํ ๗ วุตฺตกมฺม ใน กยฺริตฺติ เยทฺธิ วิเสสน ของ ภิกฺขุทฺธิ ๗
 อนนฺนิตฺตกตฺตา ใน กยฺริตฺติ ๗ อาชฺยาตบท กมฺมวาทก, อาสวา สยกตฺตา ใน วจฺจมฺมุติ ๗
 อาชฺยาตบท กตฺตฺวาจก เตสํ กิตฺติ อุณฺนพฺพานํ กิตฺติ ปมตฺตทานํ กิตฺติ วิเสสน ของ ภิกฺขุณฺโณ ๗
 สามีสมฺพนฺธ ใน อาสวา มานนพฺ ๗ วุตฺตกมฺม ใน อุกฺขิปิตฺวา ๗ สมานกาลกิริยา ใน จรณฺน ๗
 เหตุ ใน อุณฺนพฺพานํ สติไวสฺสสฺสเคน เหตุ ใน ปมตฺตทานํ จตฺตารอ วิเสสน ของ อาสวา ปี ศัพท์
 อเปกฺขตฺถ เข้ากับ จตฺตารอ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺถโก ๗ ลิงฺคตฺถ ๗

สุสมารทฺธา สรูป ใน อิติ ๗ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส ๗ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺถโก
 สุปฺคคฺคิตา กิตฺตบท กมฺมวาทก อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺถโก ๗ ลิงฺคตฺถ ๗

กายคตา สติ สรูป ใน อิติ ๗ ศัพท์ สรูป ใน ปททวยสส ๗ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺถโก
 กายานุปฺสฺสนาภาวนา วุตฺตกมฺม (ลิงฺคตฺถ) อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺถโก ๗ ลิงฺคตฺถ ๗

อกิจจํ สรูป ใน อิติ ๗ ศัพท์ อาทยตฺถ และ สรูป ใน ปทสฺส ๗ สามีสมฺพนฺธ ใน
 อตฺถโก เต วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๗ สยกตฺตา ใน น เสวนฺตฺติ และ น กโรนฺตฺติ, น สองศัพท์

ปฏิเสธ ใน เสวนติ และ กโรนติ , เสวนติ กิติ กโรนติ กิติ อาชยาตบท กตฺตฺวาจก เอตํ กิติ
ฉตฺตมณฺฑนาทิกํ กิติ วิเสสน ของ อภิจจํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน เสวนติ และ กโรนติ, น เสวนติ
วิริย ใน น กโรนติ ๆ วิวฺรณ อิติ คัพฺทํ สฺรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

กิจฺเจ สฺรูป ใน อิติ ๆ คัพฺทํ สฺรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ
ปพฺพชิตกาลโต อปาทาน ใน ปฏฺจาย ๆ กิริยาวิเสสน ใน กตฺตพฺเพ และ กรณีย, กตฺตพฺเพ
วิริย ใน อปริมาณเสลกฺขนฺธโคปนาทิกะ กรณีย ๆ วิวฺรณ อปริมาณเสลกฺขนฺธโคปนาทิกะ
วิเสสน ของ กรณีย กตฺตพฺเพ กิติ กรณีย กิติ วิเสสน ของ กิจฺเจ อิติ คัพฺทํ สฺรูป ใน
อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

สาตฺตจฺจการิโน สฺรูป ใน อิติ คัพฺทํ สฺรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ สตตํ
กิริยาวิเสสน ใน การิโน สตตํ การิโน วิริย ใน อฏฺจิตการิโน ๆ วิวฺรณ การิโน กิติ
อฏฺจิตการิโน กิติ วิเสสน ของ ภิกฺขุ อิติ คัพฺทํ สฺรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

อาสวา สยกตฺกตา ใน คจฺจนฺติ สองบท, คจฺจนฺติ สองบท อาชยาตบท กตฺตฺวาจก
เตสํ กิติ สถานํ กิติ สมฺปชานานํ กิติ วิเสสน ของ ภิกฺขุณํ ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อาสวา สติยา
ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน อวิปฺปวาเสน ๆ เหตุ ใน สถานํ สาตฺตกสมฺปชณฺณํ กิติ สปปายสมฺชณฺณํ
กิติ โคจรสมฺปชณฺณํ กิติ อสมฺโมหสมฺปชณฺณํ กิติ ลิงฺคตฺถ และ สฺรูป ใน อิติ ๆ คัพฺทํ สฺรูป
ใน จตฺตฺหิ สมฺปชณฺณเวทฺธิ จตฺตฺหิ วิเสสน ของ สมฺปชณฺณเวทฺธิ ๆ กรณ ใน สมฺปชานานํ
จตฺตฺวาโร วิเสสน ของ อาสวา ปี คัพฺทํ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ จตฺตฺวาโร อตฺถํ อวฺตฺตกมฺม ใน
ใน คจฺจนฺติ อตฺถํ คจฺจนฺติ วิริย ใน ปริกฺขยํ อภาวํ คจฺจนฺติ ๆ วิวฺรณ, ปริกฺขยํ วิริย ใน
อภาวํ ๆ วิวฺรณ, ปริกฺขยํ กิติ อภาวํ กิติ อวฺตฺตกมฺม ใน คจฺจนฺติ อิติ คัพฺทํ สฺรูป ใน
อตฺโถ ๆ วุตฺตกมฺม ใน เวทิตฺตพฺโพ ปณฺธุตฺเตน อนภิตกตฺตฺตา ใน เวทิตฺตพฺโพ ๆ กิตบท
กมฺมวาทก ฯ

พระเมธีปริยัตยาภรณ์ อคฺคธมฺโม วัดเบญฺจบพิตร
สนามหลวงแผนกบาลี

สัมพันธ.
ตรวจแก้.